

अध्यायः श्लोकः श्लोकात्मा सर्वश्लोकात्मा त्रिपादोऽवाचाङ्कितः पन्चः

८	१८	३८	०	०	२	४१
१०	२७॥	२७	१	०	४	३२
११	५०॥	५०	१	०	४	५५
१२	३८	३७	२	०	२	४१
१३	१७॥	१७	७	०	६	पुनरुक्त २२८
१४० ८	२५५	२२७	१२	६६	१४	पुनरुक्त २८४१

उच्यतेः १२ ५७८ ५२७ ३८ ६६ ५७ पुनरुक्त २ ७००

अस्या रक्षस्यक्तं मार्कण्डेय पु० प्राधानिकादिरहस्ये
“राजोवाच । भगवन्वतारा मे चण्डिकायस्त्वयोदिताः ।
एतेषां प्रकृतिस्त्वह्मन् ! प्रधानं यक्तुमर्हसि । आराध्यं
यन्मया देव्याः स्वरूपं येन च द्विज ! । विधिना ! ब्रूहि
सकलं यथावत् प्रणतस्य मे । अविदुः ददं रक्षसं परम-
मनाख्येयं प्रचक्षते । भक्तोऽसीति न मे किञ्चित्तवावाक्यं
नराधिप ! । सर्वस्याद्या महालक्ष्मीस्त्रिगुणा परमेश्वरी ।
लक्ष्म्यालक्ष्यस्वरूपा सा व्याप्य जगत् सर्वस्थिता । मातु-
लिङ्गं रुद्रां खेटं पानपात्रं च विभ्रती । नागं लिङ्गं च
शेनिञ्च विभ्रती नटपुर्धनि । तप्तकाञ्चनवर्णाभा तप्त-
काञ्चनभूषणा । गूढं तदखिलं स्वेन प्रयासात्
तेजसा । गूढं तदखिलं लोकं विलोक्य परमेश्वरी ।
वभार रूपमपरलमसा केवलेन हि । सा भिन्नाञ्जनसं-
काशा दंष्ट्राचिंतविरामना । विशाललोचना नारी बभूव
तनुमध्यमा । खड्गपात्रशिरःखेटैरलङ्कृतचतुर्भुजा ।
कवचहारं शिरसा विभ्राया हि शिरःस्रजम् ।
ताम्रोवाच महालक्ष्मीस्त्वामर्षी प्रमदोत्तमाम् । ददामि
तव नामानि यानि कर्माणि तानि ते । महाभाया म-
हाकाली महाभारी जुषा त्वया । निद्रा त्वया चैकवीरा
कालरात्रिर्दुरत्यया । इमानि तव नामानि प्रतिपाद्यानि
कर्माणि शक्तिः कर्माणि ते ज्ञात्वा योऽधीते सौऽऽप्नुते
सुखम् । तामित्युक्त्वा महालक्ष्मीः स्वरूपमपरञ्च ।
सत्याख्येनातिगुणेन गुणेनेन्दुप्रभन्द्यौ । अलमालाङ्कुश-
धरा वीणापुस्तकधारिणी । सा बभूव वरं नारी नामा-
न्यस्ये च सा ददौ । महाविद्या महापापी भारती याक्-
सरस्वती । आर्या ब्राह्मी महाधेनुर्वेदगर्भा हरेश्वरी ।
अद्योवाच महालक्ष्मीर्महाकालीं सरस्वतीम् । युवं
जनयतान्देव्यो मिथुने स्वातु रूपतः । इत्युक्त्वा ते महा-
लक्ष्मीः सर्वजं मिथुनं जयम् । हिरण्यगर्भं वचिरी

स्त्रीपुंशौ कमलावनौ । ब्रह्मन्निधे विरिञ्चेति वा-
तरितग्राह तं वरम् । श्रीःपद्मे कषणे लक्ष्मीतग्राह-
माता स्त्रियञ्च ताम् । महाकाली भारती च मिथुने
कृजति च ह । एतयोरपि रूपाणि नामानि च वदा-
मि ते । नीलकण्ठं रक्तबाहुं श्वेताङ्गं चन्द्रशेखरम् ।
जनयायाम् पुरुषं महाकाली शितां स्त्रियम् । स रुद्रः
शङ्करः स्यात्पुः कपर्दी च त्रिवोचनः । त्वयो विद्या
कामधेतुः शास्त्रीभाषाचाराखरा । सरस्वती स्त्रियङ्गुरी
कृष्णं च पुरुषं नटपुः । जनयायाम् नामानि तयोरपि
वदामि ते । विष्णुः कृष्णो हृषीकेशो वासुदेवो जनार्दनः ।
उमा गौरी सती चण्डी सुन्दरी सुभगा शिवा । एवं
युवतयः सततःपुरुषत्वं प्रपेदिरे । चण्डोऽप्यतोऽहपश्यन्ति
नेतरेऽतदिदो जनाः । ब्रह्मणे प्रददौ पत्नीं महालक्ष्मी-
र्दपं त्वयीम् । रुद्राय गौरीं वरदां वासुदेवाय च
श्रियम् । स्वरया सह सम्भूय विरिञ्चोऽण्डमजीजनत् ।
विभेद भगवान्मुद्रसङ्घौयौ सह वीर्यवान् । अण्डमध्ये
प्रधानादि कार्यजातमभूच्चृप ! । महाभूतात्मकं सर्वं
जगत्स्वावरजकमम् । प्रोषपात्रयासात् तं लक्ष्म्या सह
केशवः । महालक्ष्मीरेवमजा राजन् ! सर्वेश्वरेश्वरी ।
निराकारा च साकारा सर्वे नानाभिधानधत् । यथा-
नरैर्निर्दूष्योपा नाम्ना नान्येन केनचित्” १४७० ।
“अविदुःवाच । त्रिगुणा तामसी देवी शक्तिर्वा यौ
त्रिधोदिता । सा शर्वा चण्डिका दुर्गा भद्रा
भगवतोयेति । योगनिद्रा हरेरुक्ता महाकाली तमो-
गुणा । मधुकैटभनाशार्थं यान्तुऽवाङ्मुखासनः ।
दशवक्त्रा दशभुजा दशपादाञ्जनप्रभा । विशालया राज-
माना त्रिशङ्कोचनमाख्या । सूरदशनदंष्ट्राढ्या भीम
रूपापि भूमिप ! । रूपसौभाग्यकालीनां सा प्रतिष्ठा
महाश्रियाम् । खड्गबाणगदाशूलचक्रशङ्खभुगुण्डिधत् ।
परिधं कर्माङ्कं शीर्षं निचोतद्रुधिरं दधौ । एषा
सा वैष्णवी माया महाकाली दुरत्यया । आराधिता
वशीकृत्यात्पूजाकर्तुं शराचरम् । सर्वदेवशरीरेभ्यो याऽऽ
विभूताऽसितप्रभा । त्रिगुणा सा महालक्ष्मीः साक्षान्म-
हिषमर्दिनी । श्वेतानना नीलभुजा शश्वेतस्तनमण्ड-
ला । रक्तमध्या रक्तपादा नीलजङ्घोदरमदा । सुचित्वा
जघना चित्रमाख्याम्बरविभूषणा । चित्रातुलेपना भान्ति
रूपसौभाग्यशक्तिनी । अष्टादशभुजा पूषा सा बह्वज्ज-
मुजा सती । आहुधाण्यल तप्यन्ते दक्षिणादकर